

**МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
НАУКОВИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ГУРТOK
«ПЕРСПЕКТИВИ ОСВІТНЬО-ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ»**

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА: СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

**Збірник тез доповідей
IV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції**

МУКАЧЕВО
27 ВЕРЕСНЯ 2023 РОКУ

УДК 373.3/.5.015.31:159.923(477)(043.2)

*Розглянуто і схвалено кафедрою теорії та методики початкової освіти
Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від 29 вересня 2023 року)*

Рецензенти:

Кіліченко Оксана Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової освіти, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (м. Івано-Франківськ).

Кравченко Тетяна Миколаївна, PhD, доктор філософії в галузі Освіта/Педагогіка, викладач кафедри англійської мови, літератури та методики іноземних мов, Мукачівський державний університет (м. Мукачево).

Наукове консультування і редагування:

доктор педагогічних наук, професор Товканець Ганна Василівна.

Н74

Нова українська школа: стратегія розвитку особистості: збірник тез доповідей IV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (27 вересня 2023 р., Мукачево) / За заг. ред. Г. В. Товканець. Мукачево: Вид-во МДУ, 2023. 130 с.

У збірнику представлено тези доповідей учасників студентської науково-практичної конференції «Нова українська школа: стратегія розвитку особистості», в яких розкрито актуальні питання реалізації сучасних підходів до освітнього процесу в умовах Нової української школи.

Видання розраховане на науковців, викладачів, студентів, які займаються проблемами розвитку особистості і стратегії розвитку Нової української школи.

Редакційна група:

Товканець Г. В. – д. пед. н., завідувачка кафедри теорії та методики початкової освіти Мукачівського державного університету, Сідор Ю. І. (ПО-3), Недосека І. Р. (ПО-2), Нестерук А. А. (ПО-2), Чорноморець А. О. (ПО-2), Сарканич К. В. (ПО-4), Мороз М. В. (ПО-21сп).

Відповідальність за достовірність фактів, цитат,
цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

моделювання, тренінгу, групової дискусії, мозкового штурму, аналізу конкретних педагогічних ситуацій, соціально-перцептивної імпровізації. Результативний компонент характеризується показниками та рівнями готовності студентів до майбутньої роботи з урахуванням особливостей організації навчально-виховного процесу, контингенту учнів.

Список використаних джерел:

1. Головань Л. П. Інклюзивна освіта для дітей з особливими освітніми потребами / Л. П. Головань // Бористен. – Д., 2012. – №10. – С. 14–17.
2. Актуальні питання інклюзивної освіти : навч. посіб. / уклад.: О. М. Борейко, Ю. Ю. Агапов. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2016. – 143 с.
3. Волошина О. Підготовка майбутніх учителів до навчально-виховної роботи в умовах інклюзивного середовища / Оксана Волошина // Особлива дитина: навчання і виховання. – 2017. – № 1. – С. 31-39. – Бібліогр.: с. 38-39.
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021 року № 957 "Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти"

Добоні А. А., здобувачка вищої освіти спеціальності 013 «Початкова освіта», група ПО-4 Мукачівського державного університету
Науковий керівник:
к. п. н., доц. Лалак Н. В.

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Сучасний етап розвитку системи освіти в Україні характеризується освітніми інноваціями, спрямованими на збереження досягнень минулого і, водночас, на модернізацію освітньої системи відповідно до вимог часу, новітніх надбань науки, культури та соціальної практики. Характерною особливістю цього періоду є пошук нових форм, методів, засобів, змісту навчання; розгортання широкої експериментальної роботи, спрямованої на впровадження освітніх інновацій.

Інноваційне навчання – це зорієнтована на динамічні зміни в навколишньому світі освітня діяльність, ґрунтована на розвитку різноманітних форм мислення, творчих здібностей, високих соціально адаптаційних можливостей особистості. Як показує практика, сучасний здобувач початкової освіти повинен володіти певними якостями: гнучко адаптуватися у мінливих життєвих ситуаціях; самостійно та критично мислити; уміти бачити проблему, знаходити шляхи раціонального її вирішення; усвідомлювати, де і яким чином здобуті знання можуть бути використані в оточуючій його дійсності; бути здатним генерувати нові ідеї, творчо мислити; працювати з інформацією; бути комунікабельним, контактним у різних соціальних групах, уміти працювати в колективі, легко запобігати та вміти виходити з будь-яких конфліктних ситуацій тощо.

На думку І. Досяка [1] в освітньому середовищі початкової школи необхідно використовувати якомога більше тих новинок, що зацікавлять дітей. Адже звідси все частіше виникає необхідність ставити учнів у позицію дослідників, вчити їх спостерігати та аналізувати навколишні явища та події, пробуджувати цікавість до ще нерозв'язаних завдань, з якими вони можуть зустрітися в майбутньому.

В Концепції НУШ [2;3] зазначено, що сучасна дитина потребує не стільки багато знати, скільки послідовно та доказово мислити, виявляти розумову активність. Зміст і методи навчання молодших школярів спрямовані на розвиток уваги, пам'яті, творчої уяви, на вироблення вміння порівнювати, виділяти характерні властивості предметів, узагальнювати їх за певною ознакою, отримувати задоволення від знайденого рішення. Коли діти самі діють з об'єктами, вони краще пізнають навколишній світ, тому пріоритет у роботі з молодшими учнями слід віддавати практичним методам навчання. У зв'язку з цим перед педагогами стоїть завдання пошуку нових, нестандартних форм взаємодії з вихованцями. Одні з них – ментальні (інтелект) карти та лепбуки. Адже в такий спосіб можна опановувати новими знаннями, у яскравих формах творчо структуруючи нову інформацію. Інтелект-карта (ментальна карта) – блок-схема, що наочно демонструє головну думку (завдання), ключові елементи та взаємозв'язки між ними. Це відмінний інструмент для впорядкування та запам'ятовування великих об'ємів інформації та генерації ідей.

Лепбук у дослівному перекладі з англійської - наколінна книга. Сучасний лепбук багатофункціональна папка-складанка, що містить безліч наклеєних картинок, стандартних кишеньок, кишеньок-гармошок, вкладок, об'ємних аплікацій, дверцят і віконцець, що відкриваються, та інших видів різноманітного дидактичного матеріалу за темою лепбука. Фактично лепбук – це яскраво оформлений і чітко структурований тематичний посібник, що відповідає віковим особливостям дітей. В результаті роботи з лепбуком, у дітей розвиваються універсальні вміння: вміння планувати майбутню діяльність; домовлятися з однолітками; шукати потрібну інформацію, узагальнювати її, систематизувати; самостійно давати пояснення на виникаючі питання. Звісно, лепбук чи ментальна карта не панацея для того, щоб зробити навчання захоплюючим процесом винятково для всіх, бо успіх залежить від учительської манери викладання.

Таким чином, поєднання традиційних та інноваційних форм, методів навчання на уроках дозволяє підняти на якісно новий рівень освітній процес, підвищити рівень навчальних досягнень, забезпечує психолого-емоційний комфорт і подальшу соціальну адаптованість молодших школярів, готовність реалізувати особисті якості в індивідуальній чи колективній діяльності, орієнтує на набуття ключових та предметних компетентностей.

Список використаних джерел:

1. Досяк І.М. Нестандартні уроки з використанням інноваційних технологій. 1 – 4 класи. Х.: Вид. група «Основа», 2017. 160 с.
2. Концепція «Нова школа. Простір освітніх можливостей» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/ua-sch-2016/>. – 40 с.

3. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / Під.заг. ред. Бібік Н.М. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. – 206с.

Драгуська О. В.,
здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 013 «Початкова освіта»
Мукачівський державний університет
Науковий керівник:
доктор педагогічних наук, професор Товканець Г. В.

ЕКОЛОГІЧНЕ ВИХОВАННЯ У ФОРМУВАННІ ЕКОЛОГІЧНО СПРЯМОВАНОЇ ПОВЕДІНКИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Екологічна криза, що виникла через непродумане господарювання людини, змушує змінити своє ставлення до довкілля. Цій меті покликана служити система екологічного виховання, яка є окремим напрямом педагогічної теорії та практики.

Екологічне виховання — систематична педагогічна діяльність, спрямована на розвиток у людини культури, взаємодії з природою.

Завдання екологічного виховання полягає в нагромадженні, систематизації, використанні екологічних знань, вихованні любові до природи, бажання берегти і примножувати її, у формуванні вмінь і навичок діяльності в природі. Зміст його полягає в усвідомленні того, що світ природи є середовищем існування людини, тому вона має бути зацікавлена в збереженні його цілісності, чистоти, гармонії [1].

Екологічне виховання неможливе без уміння осмислювати екологічні явища, робити висновки щодо стану природи, виробляти способи розумної взаємодії з нею. Ці уміння учні набувають на уроках та в позаурочній діяльності. Водночас естетична краса природи сприяє формуванню почуттів обов'язку і відповідальності за її збереження, спонукає до природоохоронної діяльності, запобігання нанесенню збитків природі [4].

Метою екологічного виховання є формування в особистості екологічної свідомості і мислення. Передумова для цього - екологічні знання, наслідок - екологічний світогляд. Екологічну свідомість як моральну категорію потрібно виховувати у дітей з раннього дитинства. На основі екологічного мислення і свідомості формується екологічна культура, яка передбачає глибокі знання про навколишнє середовище (природне і соціальне), екологічний стиль мислення і відповідальне ставлення до природи, вміння вирішувати екологічні проблеми, безпосередню участь у природоохоронній діяльності.

Система екологічного виховання передбачає врахування основних її аспектів:

- національного та регіонального підходів до вибору навчального матеріалу екологічного спрямування;
- гуманістичну спрямованість і зростаючу роль екологічних чинників у вирішенні глобальних проблем людства (раціонального використання природних ресурсів, забезпечення населення екологічно чистими продуктами

Тенденції розвитку педагогічної освіти в країнах Європейського Союзу як напрям дослідження компаративістики у сфері освіти.....	
Дацер Е. І., Король Н. В. Актуальні проблеми інклюзії в умовах реформування початкової школи.....	23
Добоні А. А., Лалак Н. В. Інноваційні підходи до організації освітнього процесу у початковій школі.....	25
Драгуська О. В., Товканець Г. В. Екологічне виховання у формуванні екологічно спрямованої поведінки молодших школярів.....	27
Дрогобецька Н. С., Король Н. В. Важливість використання ігор у навчальному процесі початкової школи.....	29
Зорівчак М. В., Човрій С. Ю., Ретроспектива системи педагогічної освіти Фінляндської Республіки	31
Карпович О., Волинець Ю., Фаловська І. Д. Вплив сімейного оточення на психологічний розвиток дитини.....	33
Кенез І.М., Молнар Т.І. Просторово-предметна організація освітнього середовища в Новій українській школі.....	34
Клюса К. І., Шипович М. В. Принципи навчання фонетичної системи в методиці навчання української мови в початковій школі.....	36
Когутич М.В., Кузьма-Качур М.І. Дослідницька діяльність, як засіб формування особистості молодшого школяра.....	38
Козлінський Н. С., Ошурко І. С.	40

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>